

**До: г-н Ректора
на Висшето училище по
застраховане и финанси**

гр. С о ф и я

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р **Радослав Минчев Габровски**, член на научното жури съгл. **Заповед №50/03.05.2018 г. на Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси – гр. София,**

Относно: учебно-педагогическата дейност и научните трудове, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” по професионално направление в научно направление „Администрация и управление (Стратегическо управление и бизнес моделиране) обявен за нуждите на ВУЗФ публикуван в „Държавен вестник”, бр.103/28.12.2017 г с кандидат **д-р Красимир Тодоров Тодоров.**

Становището е написано на основание и в съответствие с изискванията на **Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника по неговото приложение, Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВУЗФ (чл. 34, ал. 1 и 2), Заповед №50/03.05.2018 г. на Ректора на ВУЗФ**

I. Кратка информация за кандидата в конкурса

Кандидатът д-р Красимир Тодоров е роден на 2 юни 1974 г. В периода 1995-1999 г. придобива ОКС „бакалавър“ по „Счетоводство и контрол”, а през 2000 г. ОКС „магистър“ по „Счетоводство и анализ” от УНСС – София. Присъдена му е образователната и научна степен „доктор” по икономика след обучение в докторантура в същия Университет, призната от Висшата атестационна комисия при МС с Диплома № 29954 /22.08.2005 г. на ВАК.

В периода 2014 – 2016 г. кандидатът придобива „магистър” по „Бизнес администрация след професионална специализация по „Стратегическо

управление ” в Изпълнителна Академия на Виенския университет по бизнес и икономика, Австрия

Академичната кариера на кандидата се свързва със заемането на позицията хоноруван преподавател в УНСС (2001 – 2005 г.) по дисциплини от областта на счетоводството и финансите, както и във ВУЗФ (от 2016 – и понастоящем) по дисциплини от областта на корпоративното стратегическо управление. , респ. като главен асистент, а от 2014 г. „доцент“ на основание участие в конкурс. Прави впечатление активното участие на кандидата в специализации по проблеми на мениджмънта в престижни чуждестранни университети.

Кандидатът е с богат практико-управленски и професионален опит в областта на мениджмънта, счетоводството и финансите, доказан в редица реномирани български и международни фирми. Понастоящем заема позицията «управител» (Country manager) на фирмата Еф Си Си България ООД, оперираща в областта на опазването на околната среда,

Биографичната справка и съпровождащите становища и отзиви представят кандидата като **доказан ръководител на бизнес структури, експерт в корпоративния стратегически мениджмънт, както и като иновативен академичен преподавател**. Именно съчетаването на теорията и практиката в посочените области са факторите, които изграждат кандидата като високо ерудиран професионалист и академичен преподавател, който както пряко, така и косвено спомага за трансфера на качествени знания и умения към обучаваните студенти и специалисти в областта на съвременния стратегически мениджмънт. Това се установява и от съдържанието на представените за конкурса публикации.

II. Научноизследователска и научно-приложна дейност на кандидата

За участие в обявения конкурс за „доцент“ **д-р Красимир Тодоров Тодоров**. е представил списък от **5 научни публикации** след защитата на доктората, които са извън тези, представени при присъждането на научната степен „доктор“). Те са разпределени както следва:

Монография – 1 бр. (230 с.), Студия – 1 бр. (40 с.) Статии – 1 бр. (8 с.); учебници – 1 бр. (460 с.), Магистърска дипломна работа (Thesis: *Systematic approach for competitive.... 69 с.)*

Обстоятелството, че за *магистърската дипломна работа (Thesis: Systematic approach for competitive...)*, разработена във Виенския университет по бизнес и икономика **не е представена информация за място, издание, издателство и година на издаването ѝ, не ми дава основание да я считам като публикация и се въздържам от оценка и даване на становище по нея.**

Тематично публикациите покриват областите на корпоративното стратегиране и стратегическия мениджмънт. Всички представени публикации са самостоятелни разработки на автора. Те са публикувани в академичното издателство на ВУЗФ, а научният доклад е презентирал на престижната юбилейна научна конференция (14 – 15 .1.2.2017 г.) и е публикуван в сборника „VUZF Review“.

III. Оценка на монографичния труд в конкурса за „доцент“

Отчитам, че монографията е хабилитационен труд, който обективно и реално представя **качествата, уменията и възможностите на кандидата като изследовател, аналитик и професионалист в теорията и практиката, включително и в областта на обявения конкурс.** Това условие е изискуемо и е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности, че **хабилитационният труд е научно съчинение, съдържащо съществени и оригинални резултати, обединени от обща тема.**

Представената монография е тясно и системно свързана с другите авторски публикации. По думите на кандидата тя е естествено продължение на изследването за ролята и мястото на стратегията в съвременния бизнес, представено от автора в учебника „Теория на стратегическото управление“.

Смятам, че без да се пренебрегват съдържанието и достойнствата на другите представени публикации за участие в конкурса, при монографията вниманието би следвало да се фокусира основно върху :

◆ Актуалността на разглежданата проблематика.

Актуалността на монографията се определя от обстоятелството, че в съвременния динамичен глобализиран свят и особено в бизнес средата оперативните стратегии „скъсяват“ жизнения си цикъл и се налага периодично, в по-кратки или по-продължителни периоди те да се актуализират и адаптират

към установилата се ситуация. Следователно изследваната от кандидата проблематика е актуална, което предопределя съответно и актуалността на монографията.

◆ **Изследователската теза е:** че с прилагането на стратегията далеч не се изчерпва съдържанието на *оперативния мениджмънт*. Във фокуса на вниманието е преди всичко въпросът дали оперативната стратегия е част от функционалната стратегия или служи като фундамент за отделно стратегическо ниво.

◆ На базата на проучения огромен обем чуждестранна литература по разглежданата проблематика, авторът е **идентифицирал в съдържанието на монографията актуални концепции, идеи, трактовки, постановки и пр., на известни автори и водещи специалисти в областта на стратегическия мениджмънт, по-конкретно на оперативната и производствената бизнес стратегия.**

◆ **Разграничени и анализирани са отделните видове стратегии** в стратегическата йерархия – **корпоративна, бизнес, функционална и оперативна стратегия.** На такава база се идентифицира и анализира ролята и мястото на оперативната стратегия, извън границите на функционалната бизнес стратегия.

◆ Изследвани са по съществени основни групи общи оперативни стратегии с цел да се направи аналогия с общите, наложили се като класически типове, конкурентни стратегии на световно известни автори и специалисти.

◆ На базата на подробните проучвания и анализи, авторът коментира рационалните моменти и проблемни зони в становищата на чуждестранните специалисти.

◆ Имплицитно се забелязва **личното му отношение, виждания и съпричастност към разглежданите въпроси.** Това обаче не означава, че липсват адекватни авторови становища, изводи и заключения, а само подчертавам, че те би трябвало по-смело и по-категорично да бъдат изказани, независимо дали евентуално съдържат определени спорни моменти. Към третираната проблематика, както в положителен, така и в критичен аспект, би следвало да **преобладава личната авторова ангажираност, отношение и**

инициативност, като се изказва **собствената визия и увереност във възможните (респ. невъзможните) решения, които в разработката не липсват.**

◆ Приемам приносните моменти, представени от кандидата, но отново подчертавам, че акцентите на личните идеи, становища и критични елементи **би следвало да бъдат по-категорични и експлицитни.**

◆ Като сериозна забележка към автора се налага обстоятелството, че той е представил концепциите, идеите и **становищата по разглежданата проблематика** само на известни чуждестранни автори. **В тази област, както и самият автор признава в представената друга негова публикация, са работили и работят не малък брой български изтъкнати специалисти от теорията и практиката. Те също имат значителен принос към родната управленска наука и практика и не би следвало да бъдат пренебрегвани.**

В заключение ще добавя, че монографията има завършен в структурен и съдържателен аспект вид, Убеден съм, че тя представлява оправдан **теоретически (за научните работници, изследователите, студентите и др.) и изключително ценен практически интерес за заинтересуваните институции, бизнес организации и техните подразделения на всички равнища.** Представените и развитите идеи, концепции, алгоритми и модели са могат да бъдат полезни за обогатяване на **теорията и практиката** в разглежданата област.

IV. Научно-творчески постижения с приносен характер на научните трудове по конкурса, извън монографичния труд

Тази група научни публикации предшества във времето монографичния труд, който без да повтаря цялостно тяхното текстово съдържание, генерализира, синтезира и актуализира (в съответствие с времето и бързо променящите се икономико-политическата ситуации у нас) много от идеите, предложенията и препоръките, които са били до известна степен частично или по-общо представени в тях.

Учебникът „Теория на стратегическото управление” е разработен на базата проучването на огромен брой публикации на световно известни класици и съвременни чуждестранни специалисти от теорията и практиката на

управлението. Техните концепции и идеи са класифицирани по йерархични равнища и сходни критерии, след което са обобщени, дискутирани и анализирани от автора с оглед на по-добрата и ефективна усвояемост от обучаваните. С оглед доказването практическата приложимост на някои идеи и придобиването на полезни практически знания, авторът е предложил подходящи примери от практиката на реална международна автомобилна корпорация.

Смятам, че учебникът ще се възприеме добре не само от обучаваните, но и от интересуващите се в разглежданата област.

В другите две публикации положителните моменти с приносен характер, които кандидатът внася могат да бъдат обобщени както следва:

- Наред с аргументите на Портър защо оперативната ефикасност не е стратегия, представени са някои авторови идеи относно основополагащите принципи на стратегическото позициониране, като се разкрива йерархическата структура на стратегията в нейните четири нива на обхват – корпоративна, бизнес, функционална и оперативна стратегия
- Открояват се различията между корпоративната и бизнес стратегията.
- обсъжда се въпросът дали всъщност оперативната стратегия е вид функционална стратегия или е обособена в отделна част
- представени са четирите перспективи пред оперативната стратегия – вертикалните подходи „отгоре-надолу“ и „отдолу-нагоре“, както и хоризонталните „отвън-навътре“ и „отвътре-навън“

Може би в публикациите, но най-вероятно в детайлите, има и други приносни моменти и аспекти, които евентуално не съм забелязал, възможно е да не съм ги схванал в реалния им смисъл или съм проявил известно колебание категорично да отбележа.

V. Отразяване на научните публикации по конкурса в националната и чуждестранната литература

Кандидатът д-р Кр. Тодоров **не е представил справка за цитирания на негови произведения в специализирани академични издания.**

VI. бележки и препоръки по дейността и постиженията на кандидата.

В представените трудове за участие в конкурса не съм открил сериозни слабости, които да се отразят на заключителната, положителна оценка в настоящото становище. Все пак, позволявам си да отбележа следното:

- Във всички представени публикации на места при анализите се забелязва описателен подход.
- Както беше посочено и по-горе при оценка на монографията, препоръчвам кандидатът да изразява по-категорично и отчетливо собствените си становища и идеи, които притежават приносен характер. В противен случай те могат да останат незабелязани. Препоръчително е обобщенията, изводите и предложенията в разработките да получат още по-голяма категоричност и яснота за по-широк кръг от читатели, обучавани и специалисти от практиката.
- Налице са някои схеми и фигури от типа “copy paste”, с текст и терминология на английски език. За незнаещите този език (особено при учебници) те ще останат неразбрани.
- Желателно е научното творчество на кандидата за „доцент“ да стане още по-публично и представително чрез изяви в авторитетни национални и международни реферирани и индексирани списания, международни конференции и форуми.

Така представените забележки са чисто субективни, мои виждания, и те евентуално биха могли да бъдат опровергани. Оставам това на кандидата.

Всичко установено и казано по-горе ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури **да подкрепят избора** на **д-р Красимир Тодоров Тодоров** за заемането на академичната длъжност **„доцент“** във Висшето училище по застраховане и финанси по на академичната длъжност по научно направление „Администрация и управление (Стратегическо управление и бизнес моделиране)“

гр. София, 4 юни 2018 г.

Подпис:

/проф. д-р Радослав Габровски/